

ຄວາມຮູ້ພູມປັນຍາທ້ອງຖິ່ນ

ການປູກຜັກກາດ

(ສະບັບທົດລອງ)

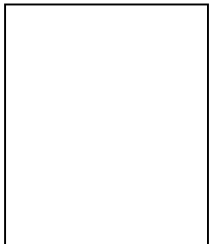
ຂຽນໂດຍ : ອ.ຈ. ພຣະ ກຽນ ແສງມະນີ
ຂໍ້ມູນຈາກ : ບ້ານ ກາງ ເມືອງ ພຽງ ແຂວງ ໄຊຍະບູລີ

ປີ 2007

ໃນໃຈຂອງຂ້າພະເຈົ້າເອງແມ່ນຂຽນປຶ້ມກ່ຽວກັບການປູກຜັກ ກາດ
ມັນແມ່ນພູມປັນຍາຂອງປູ່ຍ່າຕາຍາຍໄດ້ສືບທອດກັນມາເປັນເວ
ລາດົນນານແລ້ວຂ້າພະເຈົ້າຈຶ່ງຮີບໂຮບຂໍ້ມູນແລ້ວຂຽນເພື່ອສືບທອດ
ແລະ ສິດສອນລູກຫລານຕໍ່ໄປພາຍໜ້າ.

ປຶ້ມຄວາມຮູ້ພູມປັນຍາທ້ອງຖິ່ນ “ການປູກຜັກກາດ”

ຮູບແລະປະຫວັດຂອງຜູ້ຂຽນ

ຊື່:

ນາມສະກຸນ:

ອາຍຸ: ປີ, ອາຊີບ:

ເຫດຜົນຂອງການຂຽນປຶ້ມນີ້:

ແຕ້ມໂດຍ :

ຮິບໂຮມ ແລະຈັດໜ້າໂດຍ : ທ້າວ ສິດອາພອນ ດວງປະສິດ

ຜູ້ຮຽບຮຽງ : ອ.ຈ. ໂພໄຊ ຈັນທະວົງສາ

ອ.ຈ. ລິ້ງ ແສງດາລາ

ເຈົ້າຂອງ: ທ້ອງການສຶກສາເມືອງ ພຽງ ແຂວງ ໄຊຍະບູລີ

ແລະສູນອົບຮົມຮ່ວມພັດທະນາ

ຄຳນຳ

ປຶ້ມຄວາມຮູ້ພູມປັນຍາທ້ອງຖິ່ນເຫຼັ້ມນີ້ໄດ້ບັນຈຸເອົາເນື້ອໃນ, ຂັ້ນຕອນການປະຕິບັດຕ່າງໆລວມທັງຄຸນປະໂຫຍດຂອງການໃສ່ເບັດກົບທ້ອງຖິ່ນບ້ານ. ນາປາ ເມືອງ ຄຳ. ແຂວງຊຽງຂວາງໂດຍແມ່ນຄູເຝິກຊຸມຊົນເປັນຜູ້ໃຫ້ຂໍ້ມູນ ແລະຊຽນດ້ວຍຕົນເອງໂດຍຜ່ານການຮັບຮອງແລະຮຽບຮຽງຈາກທ້ອງການສຶກສາປະຈຳເມືອງ. ພະແນກສຶກສາປະຈຳແຂວງ, ສູນອົບຮົມຮ່ວມພັດທະນາ, ກົມພາລະ ແລະສິລະປະສຶກສາ (ກະຊວງສຶກສາທິການ).

ປຶ້ມເຫຼັ້ມນີ້ຄະນະຈັດທຳມີຈຸດປະສົງແນະນຳ ແລະຈັດທຳຂຶ້ນເພື່ອເປັນຄູ່ມື ແລະເປັນບ່ອນອີງໃຫ້ແກ່ຄູອາຈານໃນການສິດສອນວິຊາພູມປັນຍາທ້ອງຖິ່ນ, ດັ່ງນັ້ນຄູຕ້ອງເລືອກຫົວຂໍ້ທີ່ເໝາະສົມກັບໄວອາຍຸຂອງເດັກໃນແຕ່ລະຂັ້ນ ຮຽນໂດຍອີງຕາມສະມັດຕະພາບຂອງບົດສອນເຊິ່ງໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນແຜນການ ສອນປະຈຳປີ, ປະຈຳເດືອນ ແລະ ປະຈຳອາທິດ, ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມຄູຕ້ອງ ໄດ້ເອົາໃສ່ຕື່ມໃນການເອົາຄວາມຮູ້ທ້ອງຖິ່ນເຂົ້າມາສິດສອນເພື່ອເຮັດໃຫ້ເນື້ອ ໃນຂອງຂະບວນການຮຽນຮູ້ຂອງເດັກນ້ອຍມີຄວາມສົມບູນ ແລະມີຄວາມສອດ ຄ່ອງກັບຄວາມເປັນຈິງຫຼາຍຂຶ້ນ.

ຄະນະຈັດທຳປຶ້ມຄວາມຮູ້ພູມປັນຍາທ້ອງຖິ່ນເຫຼັ້ມນີ້ຄິດວ່າເນື້ອໃນຍັງມີຫຼາຍອັນທີ່ຍັງບໍ່ທັນສົມບູນ, ຄົບຖ້ວນແລະຂາດຫາຍໄປພວກເຮົາຫວັງຢ່າງຍິ່ງວ່າຄົງຈະໄດ້ຮັບຄຳຕຳນິຕິຊົມຈາກຄູ-ອາຈານຜູ້ທີ່ຊົມໃຊ້ທຸກທ່ານ, ພວກເຮົາ ພ້ອມແລ້ວທີ່ຈະປັບປຸງປຶ້ມຄວາມຮູ້ພູມປັນຍາທ້ອງຖິ່ນເຫຼັ້ມນີ້ໃຫ້ສົມບູນຂຶ້ນ ແລະ ຂໍຂອບໃຈລ່ວງໜ້າກ່ຽວກັບຄຳຕຳນິຕິຊົມຂອງທ່ານທີ່ມີຕໍ່ພວກເຮົາ.

ຄະນະຈັດທຳ

3. ວິທີຄັດເລືອກແນວຜັກກາດ
 - ຜັກກາດທີ່ເຮົາຈະເອົາໄວ້ເຮັດແນວຕ້ອງປະໃຫ້ຕົ້ນມັນແກ່ ແລະເປັນໝາກປະໄວ້ໃຫ້ຕົ້ນມັນແຫ້ງແລ້ວເກັບຮັກສາໄວ້ບ່ອນທີ່ແຫ້ງເພື່ອເອົາໄວ້ເຮັດແນວ.
 - ເລືອກເອົາຕົ້ນທີ່ໃຫຍ່ ແລະສົມບູນດີ.
4. ການເກັບຮັກສາແນວພັນ
 - ເຮົາຫຼີກເອົາຕົ້ນຜັກກາດທີ່ມີດອກທີ່ຈະເອົາໄວ້ເຮັດແນວພັນໄປຕາກແດດຫຼືຢາງຄ່າໄວ້ໃຫ້ດີ ແລ້ວເກັບຮັກສາໄວ້ບ່ອນທີ່ແຫ້ງບໍ່ໃຫ້ຖືກອາກາດຈະໃສ່ຖົງຢາງຫຼືໃສ່ແກ້ວແລ້ວອັດໄວ້ໃຫ້ດີ.
5. ຜັກກາດທີ່ສາມາດປູກໄດ້ໃນລະດູແລ້ງ ແລະລະດູຝົນ

6. ຂັ້ນຕອນການປູກຜັກກາດ
 - ເລືອກເອົາເບ້ຍທີ່ງາມ ແລະສົມບູນ
 - ກະກຽມດິນໃສ່ຝຸ່ນ
 - ຫົດນ້ຳໃຫ້ປຽກແລ້ວເອົາເບ້ຍທີ່ຄັດເລືອກມາບົງໃສ່
7. ໃຫ້ນັກຮຽນເຮັດຕົວຈິງ(ປູກຕົວຈິງ)

ລຳກອນ:

ຟັງເດີເຈົ້າ	ພວກທ່ານທັງຫຼາຍ
ຫຼານຊີອະທິບາຍ	ການປູກຜັກກາດ
ຂອງອັນນີ້ບໍ່ຍາກ	ປູກໄດ້ທຸກຄົນ
ເຮົາພາກັນກິນ	ຄູນໃຫ້ເປັນໜານ
ຊ້າບໍ່ນານ	ເອົາຜັກມາປູກ
ຂໍໃຫ້ລູກ	ຈຳໄວ້ຊູ່ຄົນ.

1. ຄຸນລັກສະນະຂອງຜັກກາດ

- ຜັກກາດແມ່ນຜັກປະເພດໜຶ່ງທີ່ຕົ້ນແລະໃບເປັນສີຂາວແລະຂຽວ ຊຶ່ງຄົນເຮົານິຍົມບໍລິໂພກເປັນອາຫານ.
- ຜັກກາດມີຫຼາຍຊະນິດຄື: ຜັກກາດຂາວ, ຂຽວ, ຂົວ, ຜັກກາດສາມາດກິນທັງດິບ ແລະສຸກ.
- ຂົວໃສ່ຊີ້ນ, ແກງໃສ່ຊີ້ນ, ປາ ແລະສາມາດລວກຈຳແຈ່ວ ແລະເຮັດສົ້ມຜັກກາດໄວ້ກິນດິນໄດ້

2. ຄຸນປະໂຫຍດຂອງຜັກກາດ

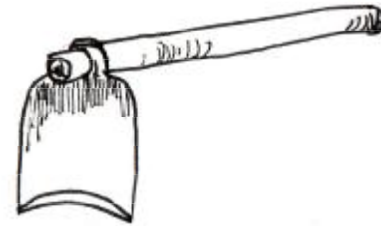
- ໃຊ້ເປັນອາຫານ
- ໃຊ້ເປັນສິນຄ້າ

ຄວາມເປັນມາ

ຜັກກາດແມ່ນພືດຊະນິດໜຶ່ງທີ່ເອົາມາປະກອບກັບໃສ່ກັບອາຫານປະເພດຕ່າງໆ ບໍ່ວ່າຈະແມ່ນແກງ, ໜຶ່ງ, ລວກກັບແຈ່ວ, ກິນກັບປິ່ນກັບຫຍັງກໍໄດ້. ສະນັ້ນຄົນເຮົາຈຶ່ງໄດ້ທຳການປູກຜັກກາດມາແຕ່ດົນນານແລ້ວແລະມາເຖິງປັດຈຸບັນຍັງປູກຢູ່ ແລະກໍຍັງກາຍເປັນສິນຄ້າໄດ້ອີກ.

ອຸປະກອນ

ຈີກ

ຄາດ

ແນວພັນປູກ

ຝຸ່ນຄອກ

ກຽມດິນຊຸດເປັນໜານຕາກແດດໄວ້ 7 ມື້

ເຊິ່ງ:

ໂຮ.....ຮົວ

ເຊິນມາເດີໝູ່	ມາປູກຜັກກາດ
ໃຊ້ຄວາມສາມາດ	ດ້ວຍພູມປັນຍາ
ພວກເຮົາຢ່າວ່າ	ຂີ້ຄ້ານການງານ
ສາມັກຄີກັນ	ປູກໃຫ້ໄດ້ຫຼາຍ.

ເພງ:

ຢູ່ບ້ານຂ້ອຍ	ພາກັນປູກຜັກກາດ
ປູກຕາມທຳມະຊາດ	ບໍ່ໄດ້ຂາດຈັກປີ
ບາງຄົນ	ກໍປູກຫຼາຍອີ່ຫຼີ (2)
ເສດຖະກິດຈະດີ	ຖ້າເຮົາປູກຜັກກາດຫຼາຍ

ຄຸນປະໂຫຍດ

1. ຜັກກາດມີວິຕະມິນຢ່າງຫຼວງຫຼາຍຊ່ວຍໃຫ້ລະບົບຖ່າຍເທສະດວກ.
2. ຖ້າປູກຫຼາຍກໍສາມາດສົ່ງຂາຍຕາມຕະຫຼາດ ແລະນຳລາຍໄດ້ເຂົ້າສູ່ຄອບຄົວ.

ກາບ:

ຜັກກາດນີ້
ໃຜໄດ້ກິນ
ເພາະມັນມີ
ກິນກັບແຈ່ວ

ມີວິຕະມິນ
ກໍແຊບອີ່ຫຼີ
ມາແຕ່ກ່ອນແລ້ວ
ແນວໃດກໍໄດ້ທ່ານເອີຍ.

ຈາກນັ້ນເອົາແກ່ນຜັກກາດມາຫວ່ານໃສ່

ແລ້ວເອົາຝຸ່ນຄອກມາຫວ່ານປົກ ແລ້ວກໍທົດນໍ້າ

ແຕ່ລະມື້ຕ້ອງຫິດນ້ຳໃຫ້ໄໝ້ເມື່ອເຖິງ 15 - 20 ວັນຈຶ່ງເອົາຝຸ່ນຊີວະ ພາບ
ຫຼືນ້ຳສະກັດຊີວະພາບໃສ່.

ເມື່ອເບ້ຍຜັກກາດຫາກໄດ້ 10 - 15 ວັນແລ້ວກໍນຳມາບົງໃສ່ໜານທີ່
ເຮົາຕາກແດດໄວ້(ກ່ອນຈະບົງເຮົາຕ້ອງຫິດນ້ຳໃຫ້ປຸງກສາກ່ອນ)

ຫລັງຈາກເຮົາບົງໃສ່ໜານໄດ້ 7 ວັນແລ້ວກໍເອົາຝຸ່ນຊີວະພາບ ຫຼືນ້ຳ
ສະກັດຊີວະພາບໃສ່. ຕອນສຸດທ້າຍເມື່ອ ໄດ້ 30-35 ວັນຜັກກາດໃຫຍ່
ກໍສາມາດກິນຕັດຫຼືຂາຍໄດ້.

ຫຼັກການທີ່ສຳຄັນ

ການປູກຜັກກາດຖ້າຫາກເຮົາໃສ່ປຸຍ ແລະຢາຂ້າແມງໄມ້ເວລາ
ເຮົາໄປກິນ ຫຼື ນຳເອົາໄປປຸງແຕ່ງອາຫານບາງທີກໍຈະເກີດຜົນເສຍຕໍ່
ສຸຂະພາບຂອງເຮົາ. ຖ້າຫາກຜັກກາດທີ່ໃສ່ຝຸ່ນທຳມະຊາດເຮົາເອົາໄປ
ກິນ ແລະປຸງແຕ່ງອາຫານກໍສາມາດຫຼີກລຽງເຊື້ອໂລກໄດ້.